

2023-01-04

2022/3658

REMISSVAR

Remiss angående promemorian Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter (Diarienummer Fi2022/03328)

Svenska kraftnäts synpunkter

Affärsverket Svenska kraftnät har beretts möjligheten att inkomma med synpunkter till Finansdepartementet angående förslag om införandet av en tillfällig skatt på vissa elproducenters övervinster som motsvarar reglerna om ett tak för marknadsintäkter enligt EU-förordningen (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022.

Beräkning av beskattningsunderlag och skatt

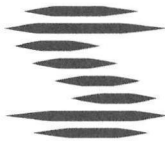
Den föreslagna modellen för beräkning av den tillfälliga skatten utgår från uppmätta produktionsvolymerna för skatteskyldiga anläggningar och användandet av priser från dagenföremarknaden, där timmar med priser överstigande takpriset om 1 957 kr/MWh beskattas med 90 % av intäkterna över takpriset. Svenska kraftnät anser att den föreslagna modellen utgör en rimlig ansats som balanserar intentionerna med införandet av intäktstaket och dess praktiska implementering. En skatt om 90 % av beskattningsunderlaget bevarar incitament att producera under situationer med höga priser, vilket Svenska kraftnät ser som positivt.

Det är Svenska kraftnäts förståelse att skatten beräknas genom ett volymviktat genomsnittligt pris på månadsbasis. För flexibel produktion kan detta potentiellt innebära en snedvridning genom att öka produktionen under timmar med lågt pris för att minska det volymviktade priset och därmed skatteunderlaget. Användandet av en månadsbaserad beskattning torde också minska det totala skatteuttaget betydligt i jämförelse med en timbaserad beskattning. Svenska kraftnät föreslår att en beskattning på timbasis används.

Priser på dagenföremarknaden

Förslaget förutsätter en tillgång till priser från dagenföremarknaden, vilket enligt beskrivningen ska erhållas från elmarknadsoperatören Nord Pool¹. Eftersom skatteuttaget beräknas utifrån ett elpris uttryckt i kr/MWh, medan elhandeln sker i EUR/MWh krävs en konvertering. Det framgår inte av promemorian vilken aktör

¹ Det kan noteras att Nord Pool är en av tre i dagsläget nominerade marknadsoperatörer i Sverige, där de övriga är EPEX och Nasdaq.

som genomför denna konvertering eller vilken växelkurs som ska användas för detta ändamål. Valet av växelkurs kommer dock direkt påverka beskattningen.

Eftersom en växelkurs har antagits för konverteringen av takpriset enligt EU-förordningens 180 EUR/MWh till 1 957 kr/MWh förslår Svenska kraftnät att samma kurs för valutakonvertering används för konvertering av priserna på dagenföremarknaden.

Påverkan på balansmarknaderna, omdirigering och motköp

Den föreslagna beskattningsmodellen utgår från uppmätta volymer för produktion från anläggningar som omfattas av intäktstaket, och priserna på dagenföremarknaden som referens för samtliga transaktioner. Denna modell bedöms ge fortsatta incitament att medverka på balansmarknaderna, vilket Svenska kraftnät ser som positivt och möjliggör en säker systemdrift. Ovanstående gäller även för omdirigering och motköp. Det kan dock noteras att omdirigering och motköp också leder till inmatning av el i elnätet, vilket promemorian indikerar inte sker. Visserligen kan motköp och omdirigering vara symmetrisk på så sätt att ingen nettoinmatning av el sker i elkraftsystemet. Dock kommer sådana åtgärder att påverka produktionen i olika anläggningar och därmed också påverka beskattningsunderlaget för medverkande anläggningar som omfattas av intäktstaket. I fallet med motköp befinner sig dessutom dessa anläggningar i olika elområden vilka kan ha olika elpriser på dagenföremarknaden.

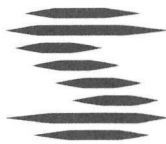
En möjlig risk med den föreslagna modellen är att aktörer väljer att skjuta volymer från dagenföremarknaden till intradag- och balansmarknaderna, eftersom priserna på dessa marknader inte omfattas av taket för marknadsintäkter. Denna risk bedöms dock vara av mindre kritisk natur i jämförelse med risken för minskad likviditet på balansmarknaderna och därmed minskade möjligheter för Svenska kraftnät att säkerställa systemets stabilitet.

Beaktande av prissäkringar

Den beskrivna modellen beaktar prissäkringar genom beräkning av ett så kallat finansiellt justeringsbelopp, vilket används för att justera beskattningsunderlaget. Promemorian ger dock begränsad vägledning i hur prissäkringar ska beaktas konkret och ger relativt stort tolkningsutrymme för hur det finansiella justeringsbeloppet faktiskt kan beräknas. Det är således oklart hur detta belopp ska tas fram och vilka metoder för att göra detta som kommer att godkännas. Exempelvis ges ingen vägledning om hur prissäkringar för hur en portfölj bestående dels av produktionsanläggningar som är skattepliktiga och dels av anläggningar som inte är det, ska hanteras.

Vattenkraft utan magasin

Den föreslagna lagtexten listar de produktionskällor som är skattepliktiga, vilket inkluderar vattenkraft utan magasin. För att tydliggöra vad som skiljer denna typ

av källa från vattenkraft med magasin ges en definition i promemorian. Enligt promemorian omfattas 5 443 MW av totalt installerad 16 200 MW vattenkraft i Sverige av förslaget enligt den definition som föreslås.

Vad gäller definitionen av vattenkraft utan vattenmagasin har Svenska kraftnät blivit uppmärksammat på en mer stringent definition föreslagen av Energiföretagen Sverige. Denna definition lyder:

"Vattenkraftverk utan vattenmagasin kallas vanligen strömkraftverk (eng. run-of-river plants). En vedertagen och vanligt förekommande definition av strömkraftverk är vattenkraftverk med uppströms lagringskapacitet på maximalt 24 timmar². För vattenkraftverk som ligger i ett reglerat vattendrag är det rimligt att summera all uppströms liggande magsinkkapacitet³.

För att kontrollera om detta kriterium är uppfyllt föreslår vi att man summerar all uppströms liggande lagringvolym (mätt i kubikmeter) och jämför denna med den volym som erhålls av att multiplicera dygnsmedelvattenföringen ett normalår vid kraftverket (i kubikmeter per sekund) med antal sekunder på ett dygn (60*60*24)."

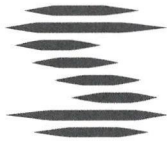
Enligt Svenska kraftnäts uppfattning har skrivningen i promemoria och Energiföretagens förslag samma syfte, men Energiföretagens definition är mer stringent och ger en större tydlighet. Svenska kraftnät rekommenderar därför att Energiföretagens definition används.

Särskilt takbelopp vid höga driftkostnader

Förslaget innefattar en möjlighet att beräkna ett särskilt takbelopp utifrån en högre gräns än 1 957 kr/MWh för anläggningar som omfattas av taket för marknadsintäkter, men med driftkostnader som överstiger detta belopp. Med driftkostnader innefattas en produktionsanläggnings fasta och rörliga kostnader. Förslaget ger dock ingen vidare information om vilka kostnader som kan inkluderas, eller någon vägledning om hur dessa får beräknas. Exempelvis saknas information om huruvida kapitalkostnader inkluderas i fasta kostnader och hur dessa i så fall ska beaktas. Detta bedöms kunna ha stor påverkan på aktörers möjligheter att påverka sitt beskattningsunderlag. En tydligare definition av vilka kostnader som får inkluderas ses därför som önskvärt.

² Se till exempel Atle Harby, *Vurdering av klimagassutslipp fra vannkraft til EUs taksonomi*, SINTEF Energi, 2021.

³ Johan Bladh, *Energiföretagens förslag på definition av vattenkraft utan vattenmagasin*, Energiföretagen Sverige, 2022.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lotta Medelius-Bredhe efter föredragning av Magnus Brolin. I ärendets handläggning har även deltagit Niclas Damsgaard.

Sundbyberg, dag som ovan

Lotta Medelius-Bredhe